

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a este regulat de 2 ori, si Fóiea una data pe seputemana, ad. Mercurea si Sambet'a. — Pretiul loru este pe 1 anu 10 f., po diumetate anu 5 fr. austri. in lăintrulu monarhiei. Pentru tieri straine 15 f. pe unu anu séu 45 doidieceri, or 3 galbini si 3 doidieceri mon. sunatória. Se prenumera la tóte postele c. r., cum si la toti cunoscutii nostri DD. corespondenti. Pentru serie „petit“ se ceru 8 cr. val. aust. Taps'a se cere inainte.

Nr. 34.

Brasovu, 26. Aprilie 1861.

Anulu XXIV.

Monarchia Austriaca.

Cuventul de tronu din 1. Maiu 1861.

Celu din tain cuventu de tronu, pe care l'a tienutu unu imperatu alu Austriei că Domnitoru constitutionalu de candu esista acésta monarchia, — suna asia:

„Onorati membri ai senatului Meu imperatescu!

Pe candu Eu deschidu prim'a sesiune a Dvóstra, Me simtiu multumit a'i vedé aici adunati si a'i salutá de bine veniti pe Archiducii, Principi ai Casei Mele, pe atati alti primati innalți bisericesci si capi din familiile ilustre ale imperiului, precum si pe barbatii eminenti chiamati de catra Mine pe viétia in cas'a magnatiloru (Herrenhaus).

Tocma asia'mi sunteti si Dvóstra din inima bineveniti Domnii Mei deputati. Eu totu mai simtiu placut'a bucuria pentru multele adrese de multiamita venite Mie din sinușa dietelor. Aceste manifestatiuni de lealitate si de patriotismu Imi dau garantia, cumca Eu ve pociu privi pe Dvóstra că pe Mesagerii tramsi Mie de catra acele adunantie spre midilocirea unei bune intielegeri mantuitore pentru tóte partile si a unui viitoru plinu de sperantie, pe care noi voimur se le castigam prin o incredere imprumuta, prin dreptate si energia.

Eu sunt cu totulu petrunsu de acea convicțiune, cumca institutiunile libere pe lunga pastrarea si insintiarea in cugetu curatul a principiiloru indreptatirei egale a tuturor popóraloru imperiului, a egalitatii tuturor concetationilor de statu in sal'a legii si a participarii deputatiloru poporului la legislatiune, ne voru duce catra o presfaceri mantuitore a monarchiei intregi. Acestea sunt principiile, care acum intru intielesulu diplomei din 20. Octobre a. tr. si alu principiiloru din 26. Fauru a. c. cu ajutoriul lui Ddieu sunt a se insinua. (Bravo.)

Avendu Eu acestu scopu inaintea ochilor, amu intreprinsu a dá imperiului Meu din punto-de-vedere alu dreptului de statu o forma pe temeiul unei autonomii catu se pote mai intinse a provinciilor si totuodata pe temeiul a celei unitati, pe care o pretinde neaparatu pusestiunea imperiului că potestate; eara in ambele privintie amu sauctionat aplicarea unoru forme constitutionale probate, in lăintrulu carora corporile representative se aiba a confaptui la legislatiune.

Eu voiescu că lucrului acestuia se'i dau unu desvoltamentu uniformu intru tóte partile imperiului in conformitate cu o politica deschisa si liberala, eara acésta dupa dreptu si cuvenintia cu respectarea trecutului singuraticelor regate si tieri (Bravo!), precum si cu o egala charitate si grija pentru fiecare din acelea natiuni multe si nobile, care de atati seculi se afla unite fratiesce sub sceptrulu Casei Mele. (Bravo!). Pana acum inca dietele provinciale nu numai s'au regulat intru intielesu constitutionalu, ci s'au si adunatu. Aceleasi nu mai sunt o problema, ci o fapta complinita (Bravo!). Acésta fapta complinita va castig'a in adunari regulat repetite o potere crescatore din anu in anu; pentru cea mai sigura si mai buna garantia a ideii este fapta. — In modulu acest'a tierile voru cuventa catra Mine prin rostulu representantilor proprii.

Prin acésta descoperire nemidilocita voi ajunge Eu la cunoscinta a celor ce densii credu ca sunt salutarii; imi va si cu potintia a pune temeli la institutiuni foiositore si a intocimi legi corespondintore la trebuintele si dorintele popóraloru. Totusi pentru acestu anu activitatea dietelor inceputa dupa dorintia pote ajunge la scopu numai dupa acésta; prorogarea (amanarea) loru pentru acum e conditioata prin necesitatea de a se deslegá unele probleme de o natura generala, care cadu in competitia senatului imperialu.

Nu trebuie se ne ascundemu adeverulu, cumca problemele care astépta dela noi deslegares, sunt probleme grele. — Ci tocma trebuie se aratamu lumii, cumca diferintele politice, nationale si ecclesiastice, care in coprinsulu monarchiei austriace se intimpina asia aprópe si se petrundu unele pe altele, nu sunt nisice pedeci atatu de mari ale unei cointielegeri intielepte, care sub inriurint'a binefacatoré a natiunii culture pe lunga imprumut'a direptate si simtiu de impaciuire se nu se pote delaturá (Bravo!).

Unu statu, alu carui gubernu ia asupra 'si datorinti'a de a protege pe tóte nationalitatile si de a dá valóre principiului tolerantiei in referintele de dreptu si de comunicatiune intre singuraticile popóra ale imperiului, nu numai are spatiu de ajunsu pentru prosperarea ne'impedecata a desvoltamentului nationalu, ci totuodata si garantia cea mai sigura a independentiei si a unei pusestiuni si potestati mari insuflatoare de respectu, carea de o parte multumesce in lăuntru, pentru ca e fundata pe libertate (Bravo!), eara de alt'a nu poate insufla nici o grija in afara, din cauza ca aceeasi (potestate, statu) din natur'a sa cerca se incunguire orice miscari pasionate, care in urmarea resbóielor agresive (subjugatore), ce destépta de comunu (Bravo!).

Eu in manifestulu Meu din 20. Octobre an. trec. amu dechiaratu, cumca Eu punu deplina incredere si me odichnescu in drépt'a petrondere si in zelulu patriotici alu popóraloru Mele, cum si ca credutare, cumca institutiunile date séu re'nviate de Mine se voru desvoltá si consolidá spre binele comunu.

Eu sunt incredintatu, cumca Dvóstra veti sci se dati exemplu demnu de imitatu de o energie si totuodata de o domnire preste patimi, carea se corespunda principiiloru tolerantiei; eara apoi urmarea va si nesmintitu, cumca Dvóstra la incheierea sesiunii ve veti vedea si consolidati in pusestiunea Dvóstra, ve veti simti totuodata si onorati prin multiamita monarchului si a patriei Dvóstra.

Iusa Dvóstra veti castigá si simpatiile toturor acelora, carii in asiediarea de institutiuni constitutionale cunosc o garantia noua pentru prosperitatea si poterea patriei. Eu asteptu că si cestiunea reprezentarii regatelor Mele Ungaria, Croati'a, Slavoni'a si Marele Principat Transilvanie in senatul imperialu in conformitate cu relativulu Meu autografu din 26. Fauru se ia preste puçinu o deslegare favorabila. (Bravo!) Eu in acésta privintia me increduu despre o parte in dreptatea causei. (Bravo!), eara de alt'a in priceperea popóraloru Mele, care nu me indoiescu ca preste puçinu va fi scapată si va esii victoriósa preste tóte pedecile si indoileile. (Bravo!). Aceleasi, indată ce se voru incredintá despre adeverat'a stare a lucrului, de necesitatea si folosulu institutiunilor statorite de Mine, nu voru insielá increderea Mea, ci o voru justificá prin fapta. (Bravo!). Precum altori, asia si acum ele voru stá cu credintia pe lunga domnitorulu loru legalu, eara Eu voi vedea de sigura eu tóta multumirea pe reprezentantii intregii mele Monarchii impregiurulu tronului Meu.

(Va urmá.)

Se trimitia romanii deputati la parlamentulu imperialu?

(Extractu dintr'unu articulu mai mare.)

Se aude o faima surda, cumca romanii voru si provocati deadreptulu, că se aléga si se trimita ei nemidilocitul deputati la parlamentulu imperialu, si acésta din cauza mai virtosu, cumca ungurii se opunu asia tare si un voru a luá parte la acelasiu.

Mare lucru acesta. Se'lui cercetamu prea deaprope.

In ce calitate, cu ce numire se tramitemu noi romanii ardeleni, banatiani s. a. deputati la parlamentulu din Vien'a? Cá natiune auto-nóma asia precum neamu prochiamatu noi pe noi? Nu nea recunoscute nici monarchulu incat că suveranu absolutu prin vreunu actu publicu, si cu atatu mai puçinu vreunu corp constitutionalu legislativu. —

Cá reprezentanti locuitori ai M. Principatu Transilvaniei? Ear' ca nu suntemu recunoscuti in calitatea acésta, ci — vai! sunt recunoscute numai Sachsenland, comitate si districte unguresci si scaune secuiesci, ut figura docet. B. Salmen vine si dice ca este insarcinatu a organisá tiér'a sasésca Bar. Kemény cunoscere in instructiunea sa numai iurisdictiuni unguresci.

Cá reprezentanti ai unoru iurisdictiuni autonóme?

Pote din Fogarasu si Nasaudu. Incolo suntemu liberati in manile maioritatiloru scose prin maiestria din minoritati de locuitori de alte natiuni, prin urmare comitetele (reprezentantele) iurisdictiuniloru, asia precum sunt aceleasi compuse in timpulu de facia, nu voru tratate deputati romani.

Din vreunu congresu nationalu? Cine a voit u se n'ilu concéda

vreodata? N i m i n i . Înainte cu 12 ani amu cerutu congresu; dela Decembrie 1860 ceremu congresu, intru carele se ni se dea ocazie de a ne manifestá opiniuurile si dorintiele nóstre dupa tote forme- le, pentru că se nu se pótă dice cate s'a disu si sbieratu in lume de- spre conferintia din Ianuarie a. c., ca nu a fostu legala, ca nu a re- presentatul pe națiune si altele multe.

Din congregatiuni generale? Dupa lege numai prefectii (supremi comites) au dreptulu de a conchiamá congregatiuni, apoi care prefectiva se conchiamé congregatiunea, pentru că romanii se aléga deputati la parlamentulu imperialu ? !

Din adunari fortiate? Niciodata. Totuși de amu și potea se facem acăstă, tractarea înse pe care o amu avutu în timpii trecuti pentru devotamentulu nostru și pentru lealitatea exemplara, nu merita că se ne aruncam pe noi insine și patri'a nôstra, în astfelu de criza formidabilă.

Apoi dura tocma déca pe romanii transilvani iaru si trage inim'a
că se tramita deputati la parlamentulu imperialu, me rogu pe ce cale,
in ce calitate si chiaru spre ce scopu se tramita ei deputati pe
acolo?

Romanii insa nu simtu nici unu felu de placere a merge la parlamentulu din Vien'a, pe catu timpu ei vedu bine, ca in starea si conditiunea loru nationala si politica de astazi ar' figurá acolo numai cá a cincea róta la unu caru, cá nisce lipituri, cá unu ballastu, pastratú de corabierulu numai pe catu ei lipsescu alte obiecte lui mai scumpe; din cauza ca déca vei cautá bine in fundu si vei combiná tóte impregiurarile nóstre la unu locu, apoi deputatii romani transilvani nu s'ar potea privi in parlamentu cá deputati ai unei tieri autonome, ci numai cá particulari.

Nici o diploma, nici o patenta, nici o lege fundamentală nu recunoscă pe romani că națiune autonoma nici că parte (maioritate) constitutiva a Transilvaniei, earasi că tiéra autonomă, său după cum e terminulu de moda, că personalitate istorico-politică.

Acestea nu sunt nicidecum numai opiniiunile mele subiective ; am pusu urechi'a si am pipaitu pulsurile : mai toti romanii cugeta in modulu susu aratatu.

Apoi dar' romanii transilvani nu voru si determinatu a prochiamá si ei uniunea si a merge la Pesta? Nicidcum. Romanii transilvani nu facu nici o distinctiune intre Pest'a si Vien'a. Adeverat ca legile unguresci dela 1848 batu tare la ochi prin lustrulu loru; esaminate insa din punct-de-vedere romanescu, ele nu dau romanului nici o farmatura de garantia; si chiaru se le dea: o dieta legislativa lea plasmuitu, alt'a le pote desfintiá. Mai in scurtu, esistinti'a nationala a romaniloru nu este garantata dela nici o parte, nici chiaru in biserica si in scóla. Astadi cum stamu, totulu este precariu, nesiguru, ilusoriu pentru noi. Toti ar' voi a se folosi de noi cá de unelte pe unu timpu; toti ar' vrea se ia dela noi, nimini insa nu are posta a ue oferi vrennu equivalentu, nici chiaru catu au cerutu parintii nostri la an. 1791.

Suntemu restrinsi, respinsi, fortiasi a ne isolá din interesulu nostru de viétila, asia precum mai nainte ne-au isolatu ei prin Aprobate, Compilate.

Ei, bine, apoi se nu luamu noi parte la nici unu felu de activitate parlamentara? Au nu amu voitul a demonstra romaniloru transilvani tocma in colonele acestui jurnalul, cumca ei trebuie se mearga la dieta? —

Prea adeverat; distingemus insa intre dieta si dieta. Este cu totul altu ceva se mergi la diet'a Transilvaniei, unde ori vei castigá ori vei perde, va fi numai pe séma ta romane. Ai mersu acolo că deputatulu din cutare iurisdictiune si că advocatu alu natiunii tale; teai certatu si teai impacatu cu compatriotii tei, cu carii trebuie se'ti descurci caus'a de cértă nationala mai nainte de a merge in strainatate; ai lucratu in numele teu si alu natiunii tale. Te vei duce insa la Vien'a? In parlamentulu de acolo impresuratu de o majoritate tie cu totulu straina vei si constrinsu a vorbi si a votá numai in numele tierei tale. Ceilalți conlocutori carii nu voru se méruga la Vien'a voru protestá in contra ta; si va fi norocire déca ei voru remanea numai pe lunga protestu. . . . „Dar' inca déca in o di frumósa iti vei vedea patri'a si natiunea incarcata de catra maioritatea parlamentului cu unu contingent din datori'a statului cu totulu nesuportaveru pentru sarman'a nostra patria! Pentruca o datoria totala de trei miliarde *) e lucru mare, lucru spaimantatoru.

Atunci se'ti mai audi blastame inca si dela fratii tei! Ar' si cu totulu alt'a, candu ai merge si tu romane la parlamentulu imperialu alese din si prin o dieta a tierei alaturea cu ceilalți. In acestu casu esci datoru si tu se tragi la bine si la reu, se mergi acolo unde te tramite patri'a, deca ea are incredere si in virtutea ta; eara atunci connationalii si compatriotii tei ar' avea numai se'ti intinda ajutoriulu

morale si se róge pe Dumnedieu, că se te lumine si intarésca spre a usioră si alină dorerile si calamitatile.

Deci după opiniunea celor mai mulți români cu cati amu avut ocaziune de a confperi pana acum asupra obiectului de față, deputat români voru deschide portalulu parlamentului déca și candu voru să aleși de catra dietăa tierei, său — in casu candu acéstăa nu s'ar deschide nicidcum, atunci candu ar' astă cu cale unu congresu național românescu.

Dar' la Pest'a? Amu observatu mai in susu, cumca romanii că romani nu alegu între Pest'a și Vien'a.

Intr'aceea pe candu voimu se deducemu mai pe largu inca si acésta parte a tesei nóstre, eata ca ne veni estractulu cuventului de tronu, carele ne confirma in vechi'a nóstra presupunere, cumea in cele din urma majoritatea ungurésca se va impacá cu guberniul austriac germano-slavu.

Asia este bine că se mai așteptăm câteva dile și se nu pierdemu timpulu cu gacituri.

Zernesci, in 4. Maiu 1861.

Restauratiunea comitatului Hunedórei în Deva.

Двпъ венреа ші пріміреа чеа стрългчітъ а комітелкі съ-
премѣ бар. Франчіскѣ Ноопчеа дн 14. Апріле а. к., къ каре ока-
сіоне ачестѣ бърбатѣ дн тóте къвътъріе ші респікторіе сале а
спсѣ преа фацъ ші а деківратѣ къ къвітѣ респікаторе дн пъвлікѣ,
къ е преа determinatѣ а реопекта тóте чеरіпделе ші доріпделе
рошъніорѣ, — пріп чеа че ші къштігасъ тóть днкредереа че-
лорѣ юшорѣ крэзъторї din ачестѣ комітатѣ, — с'а ціпѣтѣ днданѣ
днпъ ачееа дн 15. о конференцѣ прелімінаріѣ, дн каре премі-
тенденте, къ тімпълѣ дефінѣ пептрѣ фокуціоне ч. р. deregъторії
де пъпъ актъ с' фортѣ сквртѣ, ші къ пъпъ дн 1. Маія а. к. пъ
пътмай аре съ се факъ поза органісаціоне, чи deregъторії ei deve
съ ші прітескъ тóте хъртiele dela антчесорії лорѣ; ші фіндкъ
дн ачестѣ тімпѣ сквртѣ пъ се потѣ кішта тоці челі дндренптъції
din комітатѣ, ка съ се ціпъ о конгрегаціоне цеперале кът с'а
ципѣтѣ totdegnna пъпъ ла а. 1848, съ се кіште дн днцелесздѣ
днтале патенте de instruціоне датъ коміціорѣ озпремї пептрѣ
астъ реорганісаціоне провісоріѣ кът 80 de бървадї inteligenцї
din філкаре парте, din тóте класеле ші рътвріе сочіетъції ші
deooобітеле конфесіонї релекібсе, карій дн ко-рпделенцере къ
комітеле съпремѣ се факъ о органісаціоне таі провісорії de кътѣ
провісоріялѣ лпсвши.

Бърбаций ачештіа стътъторі din 80 ротані ші 80 тагиарі съ денгімекъ „кошиципеа ad хокд“ ші дерегъторії пре карії ворѣ алеце се прімекъ хъртиеле dela дерегъторіїме ч. р. ші се фын-цезъ челѣ твялдѣ 4п 3—4 септътъпі пъпъ се ва пытѣ конкішта конгрегаципеа цепералъ каре се органісеze ші деспакъ деспре афачеріле комітатылгі дефінітівѣ, прекътѣ пыте авé ачестѣ дефіні-тівѣ 4псемпаре се є 4пделесѣ 4птр'зпѣ провікорії de 2—3 ап. — Дрентѣ ачееа съ ші 4псемпаръ пытеле ачесторѣ 160 de комікарі органісъторі, тóте ачестеа 4псе фыръ а се фаче үпѣ ком-протомісѣ 4п скрісѣ, се є а се 4псемпа 4птр'зпѣ протоколѣ, ка се сервіекъ de тарторѣ ал карактерії кавалерескѣ, ал чеслорѣ че ал пропуск ші прімітѣ ачеста.

Какъ романі поштирі аž прімітѣ ачесть проіептѣ вінѣ рѣ-
менатѣ ші прегѣтітѣ алѣ Докторылъ Леса din Оръштіе ad пор-
татѣ комітетелорѣ сѣд компітѣціолорѣ din фендулѣ рефескѣ dec-
прѣ каре с'а скрісѣ дн Nr. Газ. 38, нѣ пе тирѣтѣ піче de кѣтѣ,
dap' къ фрадїї mariapl с'аѣ днвоїтѣ ші аж прімітѣ о асіфеліе де
тестекътѣрѣ с'аѣ октріяре пѣ о прічепемѣ; асеменеа пѣ штімѣ
че ворѣ зіче la ачестѣ челе 7000 de побіїл романі din ачестѣ
комітатѣ, карїл дн локѣ с'ші къштице ші pedobъндескѣ пріп поза
реорганисъвпе дрептѣріе ші прівілецие лорѣ de mai nainte,
днпъ каш азімѣ къ лі се промітѣ de зпїї, нердз кіарѣ ші ачелев
прѣ каре леаѣ добжндітѣ ші фостї іюбаї, карїл плѣтескѣ дн чепсѣ
de 8 ф.; dap' decпрѣ ачестѣ, прекът ші decпрѣ челѣ таї сквіп
одорѣ алѣ віедеі консітѣціопале, каре астъдатѣ с'а днквпівратѣ
din adincѣ с'аѣ пештіпцѣ, алтъдатѣ; акът la реорганисаре.

Лп 25. Априле 1861 се адзпаръ атътъ челі 160 de бърбаді консепшнаціји лп 15., кътъ ші о маре твіціме de некітшаді лп біоефіка реформатъ din Desa, — ші алегъндѣ о депатъчнє de 5 іншій лпвітаръ пре комітеле да конгрегаціяне, каре веніндѣ съ прітеште къ вівате ентгасіастіче, ші квпрінде локалъ дестинатъ, денгтеште хпѣ потарів пептрэ протоколлъ лп літва тагіаръ ші зпвлъ пептрэ чеа ротапъ, дъ чеа diintъ се чітескъ декретвлъ denгтіреi, ші дзюн чітіреа ачелдіа фітрэбъ пре адзпаре: „по-
теште се депнъ жэрътътвлъ актъ лпндаръ, се ѿ се формезе
таі тптьів комітетвлъ комітатенсе, ші апоі се депнъ памії лп-
найнтіа ачествіа ка репресентантъ ледігітъ алъ комітатвлі жэръ-
тажтвлъ? Чеа таі маре парте таі къ сеімъ ротанії — чере-
ка съ депнъ комітеле таі тптьів жэрътажтвлъ, апоі съ се фор-
мезе комітетвлъ. даръ чеаалтъ парте стріга таі маре ші лп-

^{*)} Trei mii de milioane fiorini.

вінцे пріп акітъчне, ка съ се формезе комітетълъ комітатенъ ші дпдатъ ші дпчепе потарівлъ а четі 8пш ширъ де пште упграшти, ші дпвъ че ле четі zice, къ пштеле ачестора бърваці адағындасе лъпгъ сштеле ачелоръ че маі супт дп вісұ din комітетълъ комітатенъ форматъ дп 1848 факъ сштъ de 80 ші комітетълъ челъ легалъ din ачелъ апѣ в редптречітъ, апоі провокъ комітеле пре потарівлъ ротанъ ка се четескъ ші пштеле ачелоръ бърваці къці се консептоаеръ дп 15., дпсе пш пептре комітетълъ комітатенъ, чи пептре комісіоне „ad хок.“ — Дніш четіреа ачесторъ пшто декіаръ комітеле, къ комітетълъ комітатенъ е легалъ форматъ ші пштоа декітъ депозе жэрътжитълъ дп лімба тағарібъ. Ротанъ черз ка се'лъ депозе тотъ ачелъ жэрътжитълъ ші дп лімба ротанъ, даръ комітеле ле реопенде: „къ ачестъ пш о прескріе леңеа, ші пш о пште фаче.“ Се дпчіце о десватере серіосъ ші огомотось, дп врта къреіа браввлъ бървотъ Spiridon Fetti incinе дп пштеле ротанілоръ протестъ, каре'лъ проміте а'лъ да дп скрісъ ла протоколъ. —

Дпкъ пш се лінішті віне сгомотацъ че'лъ продасъ ачеста дппречівраре, ші супрапокотепентълъ Ioană Kraipikă філілъ талтъ стіматълъ протопопъ din Dobra фаче тоцівпеа, „ка се дпсепе ші іса дп протоколъ, къ елъ ші къ елъ тоді ачелъ 80 de ротаніл кариі се дпокрісеръ маі дптълъ де тетбрі аі „комісіоне ad хок“ ші пре кариі D. комітє супремъ діл декіръ маі пштите де тетбрі аі комітетълъ комітатенъ ші репресентанці легалъ аі комітатълъ, пш потъ ла пре 8теріл се'л ачеста сарчіпъ; елъ пш се къпоскъ пре сине де тетбрі легалъ аі комітетълъ комітатенъ ніче де репресентанці аі комітатълъ, пептре врта пре елъ пш іа'л ачесъ челъ дпдрептъшіл аі комітатълъ, чи елъ ші тоці че'л 160 de інші супт пштоа „кітмадій“ Domnul комітє супремъ, пріп вртаме воглъ ші лақръріле ачеста комісіоне аі де а се пріві пштоа ка сімпла вбіш ші dicassechne a Dn. комітє, пре каре еі ва комісарі ad хок дп'л ажатъ ла дпфіондна органісаре къ талтъ маі провісорі де кътъ адевератълъ провісорі че се дп-тродзчо, тотъ одатъ чере ка D. комітє супремъ се віповоібскъ а дефіце ажатъ дпдатъ термінълъ пре кънділъ се ва копкішта конгрегаціоне комітатълъ таркалъ се'л үпераіль.“ Ачеста тоцівпе а схсъ Ізбатълъ бърватъ ф'л аператъ де тоді ротаніл ші трекітъ ла протоколъ къ ачеса модіфікъчне, къ комітеле с. пш се афілъ детершінатъ а дефіце термінълъ чергтъ, пріп вртаме ачботъ конгрегаціоне үпераіль — паренісі, къ пш ворз а о маі адзна, чееса че дпое ар серві de спектаклъ констітюціоналъ. —

Амъ зітатъ се дпсемпезз маі схсъ, къ D. комітє дпвъ дпспереа жэрътжитълъ дін'ш о кввптаре дп лімба тағарібъ ші вна дп чеа ротанъ, пре каре о прічепе віпішоръ, ші о четеште къ акцептъ італіенескъ, са'тънділъ дп еле комітетълъ ші лібертатеа констітюціонале; елъ ф'л ресалтатъ де 8пш конфрате тағ. дп лімба са, mi de пшрітеле протоп. алъ Хацеглъ Ioană Raedl фостълъ редакторъ Tel. ротанъ.

De 8аре lazdъ, реквпштіпцъ ші demnъ de imitatъ ф'л пшр-тarea Dn. комітє дп алеңереа ші kandidapea дерегътірілоръ де комітатъ, ла каре къ о галантірі адевератъ кавалерескъ, каре карактерісізъ кіарпъ ші дінпре шілітарі пре рарій бърваці, ресігаң де дрептълъ ее'л де а kandida пептре алеңере пре конкренці, ші пофі, ка комітетълъ се ал'гъ о комісіоне din сінлъ се'л, каре се факъ о kandidaçione preliminari' de kandidaçion пептре тоаге постгіріле, каре kandidaçione съ о прімескъ конгрегаціоне пре кътъ се ва пшті къ акіамаціоне ші пштоа дп као'л, 8nde пш се ва пшті фаче ачеста, съ се ласе la ботъ пептре къштігареа тімпзлъ. —

Ресултатълъ ачесте kandidaçionі е зрмътірілъ:

Judeci primari: Georgiu Filipu, Jordan Domokos, Szilvási Ladislaus; v. comiti: N. Petco, G. Ceacianu, Para Antal; perceptori: Gola Peter, M. Jekim, Lukács Lupu, — fizici: N. Szabó pentru Deva, Heinrich Fischer, Ilia, Nicolau Stoia*), pre acestei 2 creati acum nu se scie priimiiva guberniulu? — Notari: Spiridon Fetti si Balo Mihály, v. notariu pana acum Olténu Latzi, de acum nainte Vasilie Olténu; — judeci de cercu (judices nobilium) P. Dregiciu, Barcsai M., J. Balasius, Zudoru D., Berivoi G., P. Damianu, Váradi B., Salantzi E., Benedikti H., Amos Turdasianu, — Alesandru Herbeiu, H. Crainicu, Kenderesi M., Kenderesi L., Fr. Jeclimu, Const. Apostolu, Brazovai E., Torma S., W. Fodor. — Adjuncti de judeci: Ban J., L. Munteanu, Hitai F., M. Munteanu, J. Pop. Tiérina, Toas J., J. Crainicu, Sándor L., Bera J., Lázar L., E. Visiniciu, Torotzkai V., Galgotzi J.. S. Saturnu, M. Moldovanu, Isekutz A., Herczeg J., G. Balasiu, J. Micusia. Dintre 51, 25 romani.

Пъръ дп кътъ ва фі талцътілъ комітетълъ къ ачестеа алеңері ва аръта челъ маі де апроіе веніторія. Ез каре дп прівіца ачеста пш потъ admira mi lazda дестълъ пеінтересареа ші цене-

рісітатеа Domnul комітє, прекъм ші модалітатеа ші вна дп-делецере че a domnіtъ ла шісі комісіоне kandidatopie, супт къ totulъ талцътілъ.

Нетвальцъшіл ар' дебі съ фішъ къ тоді пептре ресемпъч-піеа ші талцътіл че ші a dat'o dintre aі поштріл Spiridon Fetti, Baciuš Fodor, Константин Апостол ші N. Вішцъ кроатъ рошъпенъ, декътъ дікъ вомъ ла дп дрептъ кшпіпъ челе че пі о'a totъ аркікатъ din партеа франціоръ тағарі,, къ ротаніл кариі пш аі пропріетате дп комітатъ, се пш пшті фі алеши de дерегътіріл побіз“; — къ пре ачесті кълі філтъпні „kiehezet ку-туак“ пш'ї потъ діндестіл пштоа къ постгірі; къ пштіл де дере-гътірілоръ де комітатъ дебе съ філ пре кътъ се ва пшті маі шіці**) — ші біменіл се оербескъ маі талтъ пептре опоре декътъ пептре пшпці.“ Къ кіарпъ ші дп десватеріле че декъсеръ дп конгрегаціоне de aічі пептре пропзперае ші дефіціріеа пш-цілоръ побілоръ дерегътіріл (пептре каре комітеле пропзсесе ла жадецил прімарі къте 1000, ла віче-коміді къте 800 ші ла жадецил де черкѣл къте 500 фр., каре таіорітъшіл ачестеі конгрега-ціоні се пшррз преа тічі) дп протоколълъ конгрегаціоне пш се фолосі кввптълъ де маіорітате ор тінорітате а тетбрілоръ кон-грегаціоне, дпвъ акъреі вотъ ачеле пшціл ар' фі де а се маі дп-тшіл, чи къ о фіпецъ de пеіертатъ, ші каре пш се ва кондзче пшце одатъ ла дпфірьшіріе ші артмоніш, се zice: a román atyafial motiojára? — де ші Amos Tărăști пофі ка съ пш се ва де дп протоколъ асемпене пшпіріл десыпштіріе, токта аколо 8nde се лақръ ші се пеіртрактъ лақръріле парламентаріс. Декъ вомъ маі кшпіпі о шаре сштъ де астфеліл де атакіріл nedрепті, дебе съ стіркъ ачестеа ресемпъчпіл лакрімі де вакріріб, — din okі вер-къріл ротанъ сине сімшеторіл — ші се zічашъ ші съ реквпштіпцъ къ тоді, къ декъ 8ніл рошаніл аш ф'кітъ ші факъ жертвъ прішінділ постгіріле че лі се да'л, апоі ачестіа аш ф'кітъ ші талтъ декътъ Аврамъ, кънділ ф'л детермінатъ а сакріфіка пре філділ се'л, ка се факъ воіа ла'л Domnul.

(Ва врта.)

TRANSILVANIA.

Сібілъ, 4. Mai n. „Sieb. B.“, каре дпкъ се'л фъръ пш-жоръ імперіалъ, дпсъ tot'бодатъ ші фъръ тімбръ (о шаре рврі-къ, каре кобстъ пе Gazetă престе 27 фр. т. а. пе септемвръ —) пе адзче штіріл, къ пріп телеграмъ сосітъ дела Maiest. Ca дп 2. Mai a. c. кътъ Серепітатеа Ca Прічіпеле de Lixtenstein, с'а дпдіріл Mai. Ca а копчеде, ка оғічіалі ші сервіторій ч. р., кариі пш'ї афларъ постгірі, се дптре дп dicsiponiblitate, anach-іnduzisie 8ніл аш де фаворе, пептре каре ворз врта детермін-шілде ші deanpröfe.

Диш Клажъ пш се скріе, къ атътъ шесацілъ дпператълъ ла deckidepea сепатълъ імперіалъ, кътъ ші пашіл ф'кітъ дп Biena пептре тръмітіреа депітацилоръ din цвріле коропеі 8нгаріеі ла сепатъ а пшкітъ о конғсівпе, каре къ атътъ е маі шаре, къ кътъ къ се веде, къ ротанълъ супт ф'орте дпдігнаці асупра апзкъ-тірелоръ челоръ absoluтистічіе ші арвітрапіе, че ле обсерварь та-гларіл ла реставрареа комітателоръ, переепектълъ дрептълъ кзве-нітъ рошъпенъ, чееса че пе ачеста ла'л ф'орте дпстрыілатъ. —

Комітате ажатъ тръмітъ адреце, каре de каре ші дпфі-кате кътъ Maiestate ші dieta 8нгаріеі, пріп каре че'л ф'л алеңереа ші автономія лоръ національ констітюціональ; дпсъ пш'ї 8ніл комітатъ п'а атіпіл кътъ е пегръ супт 8нгіе, врео ворзъ, деенре дпдрептъшіреа ші декірареа націоне ротане де націоне політікъ, пште къ ачеста а ретаош дп вакспарілъ репега-ціоръ. —

Комітеле din Алва de жосă п'а denscъ жэрътжитълъ, ф'індікъ конгрегаціоне п'а фостъ плепаріе ші се аштептъ о конгрегаціоне үпераіль.

Ла Трісказеле съкішті формата de жэрътжитъ ф'л ачеста: „Жэръ, къ воіа пшрта оғічілъ ла каре сштъ denysitъ, къ кредиту квтъръ патріе ші кътъ реце'л е дпкоропатъ констітюціональ, а фаче дрептъ ф'оръ пшртіріре, а аокъла пе суперіорі легалъ, къ 8ніл кввжитъ дп'л воіа дптокті лақръріле дп'л леңе ші констіт-зівпе. Аша с'мі ажате Domnul ші пе талцъпца оғіметълъ.“ Оаре ачесті жэрътжитъ ла'л пш'ї рошаніл че'л 8ніл по-стгірі? — Dap' дп Трісказеле пш е пічі 8ніл рошанълъ пічі тъкаръ Domnul op пандіріл, къ тóте, къ дп фоста претгіръ а Сыпціорілъ се ае'л de 6 opі пе атъдіа рошаніл пе къці шағарі супт ф'л Ф'л-рашъ, ad. 1645 8ніл ші 4045 пе'пішіл, кариі аш ретаош къ totъл ігнораді la 8нефічіе. —

8НГАРІА. Песта 4. Mai n. Domnul ecnedapea Gazetei ne социе 8ніл телеграмъ de aічі de квріпсъ: Прешедітеле касе'л де жосă пропзсъ, къ lsn'ї a doza zi de Паштіле оріенталі пе тे-

**) Minunata politica! Cá se ésa toti banii din tiéra afara — si noi se damu numai dari mari si multe perdiendule si procente.

тешілік департамент егальтъш! (?) ны се ва цине шедингъ, ші са прі-
шітік къ зпанімітате. (Апробателе парт. I. тіт. 9 арт. 1, зіче
алтфелік?! Е. Маргз фѣл алесч ла Моравіца еаръ ны ла Рекаш
de департамент. — Аптр'ачеес жэрпалеле не адекъ, къ протоколе
алеңерілорд дела бравіл поштры франц Кібрені пептры департамент
ромъні Іосиф Попч ші Васіліе Батеан фбръ трътісе ла діета
Песте ла літба ротапъ ші не афіндасе ла комітеттакъ веріфі-
каторів пічі үнш тетбръ къпоскъторів de літба ротапъ, се адаже
үнш департамент Саплондаш ші ла шединга din 2. Маіз се афларъ де
бене, преком ші алеңереа департ. Егітіміш Маргз. Се креде, къ
а Лагошепілорд се ворд прімі. Донблі Цеор. Пона аблегат din
Вілагош лақъ і се прімі веріфікареа. —

Ла Песта са прімітік тесацілакъ жпператамент — къ тұлт
тыхіре, лақъ жэрп. ші факъ къраїз, къ фронталъ цүріл ны поғе
се ны реесең пекълакт ші ла къвітеле „einzigige untheilbare Reise“
— „үнш сінгірд імперів недеспурдік“ алъ сперандъ, къ се ва
пітік събулпәлене ші дзалистакъ үнгірескъ, пептрыкъ ны се зіче
„einheitlicher Staat“ — „үнш сінгірд стат үніт.“ „М. О.“ про-
фетезъ, къ са провокат о лақъ жппрікошат ла контра фронт
такъ үнгірділорд ші кърікошат. Вомж веде кът се ва десвате адреса
кътъ жпператамент ла діета Песте. —

— Аптр'ең үнш са скітереі контрівзінене ла үнгірділорд
окшпъ акт атендінна тұткорд, тілідіа лаңченіл а піші ла тіж-
локъ. Ля Tica-Földvár терееръ 200 солдат ші окшпаръ маі
діптік тұрғынде бесерічелорд, ка съ ны се поғе траңе кінопоте-
ле; де ачі тереер тілідіа ла каса комізданъ ші провокъ не
діргеторіл се пілтескъ тотк фелілакъ de контрівзінене реетаптъ. Чең
че фъкъръ опсөсчінене се лақъ la oki ші miliçia се жппрікі ка
ексекторе не ла пріваді. Аша се съпхе комізда.

Ла Бечкерекъ таре жппраръ 2 баталіоне ші кът 10-13
солдат не ла о кась спре ексекуїнене, ла 1. Маіз маі жппр
үнш баталіонд ші 24 de үндармі лақъ протоколе de дапе de
ла таңістрат ші ла дедеръ дірекцінене фінансіаре. Скріса ві-
чеспаніл ла Песта, ла б. Вай ші тавернікъ, лақъ тóтте ла
дешерт. —

Аша ла Песта се лақъ ачестік кась ла каса de жосч ла
шедингъ сектретъ ла десватере, үнде се отърж ка ла 8. Маіз се
пішіонкъ каса ла десватереа жппр'ең үнгірділорд дренталы de
стат, дела а кърорд ресолваре ва денинде анои: dékъ діета ва маі аве
а се консъта ор ба.

КРОАЦІА. Діета Кроадіеі а лақъ о пісъчнене жппокта
съверапъ ка ші үнгірділорд; ші denéгь орчे фронтакъ алъ үнгірділорд
асыра Кроато-Славоніе. Каса үніріл къ үнгірділорд а атъпак' ші
ла 29. декрет а тұтімі о департаменте deadренталакъ ла Mai. Са,
ла каса үніріл Даїтадіеі ші а Фізметі, каре ны тұтімісеръ де-
партамент ла діета din Агратъ; асеменеа са декретат ші жппрік
дареа үнілік академіи счиенцифіче ла Агратъ ші pedikареа үнілік
зінівретінене; еаръ епіск. Стросмаіер се вогъ тұлдыштіа жппр
діеі падінене, пептры къл апекр' жппресселе съсч ші жосч.

Ла 1. Маіз пропозе Банблі діетін үнш жппрікілорд дела діка-
терілакъ de кърте кроатікъ, че къоріндеа жппр'ең үнгірділорд
Альянрателе акте ераш скрісе үніріпеште ші таңареште ші діета ны копчесе а се чіті,
Домпі фереште, чи отърі къ зпанімітате, ка съ се ретрътіме еа-
ръшіл прін дікастерілакъ лорд ші а декіррат не тотк таңнаталакъ ші
тұлпінілакъ, каре ва прімі вр'о жппрітіре ла врео аділандъ de
въпкътіріл алъ патріе, піпъ къндакъ діета лорд ны ва фі дефіот
одат репорталакъ кътъ Аустрия ші кътъ үнгірділорд. Doi гръпіцарі
се лақъ ла діет, каре къ дескіріеа піпътірілорд гръпіце-
рілорд къшкъні сторчере de лақрімі din oki департамент. Депар-
таментінене діетін са десч la Biena. — Аким фаче лақъ де а вате
ка съ се deckidъ. —

АДСТРІА. Віена. (Сенаттакъ імперіалакъ.) Ля 29.
оо аділандъ тетбріл сенаттакъ імперіалакъ ал касе de съсч ші де
жосч; ші се деокісере үтбеле касе прін прешедингіл лорд къ
кът о къвіттаре. Личеніл анои а се констітут дынъ че ла каса
de съсч Arxiduchele Rainer миністр прешединге предеде преше-
динттакъ сенаттакъ Пр. Карл Аверсберг dinloma din 20. Октобре
1860 ші лақъ фундаментал din 26. Феврарі 1861, — еаръ
ла каса de жосч фъкъ тотк ачестік міністралакъ de стат Үнгір-
ділорд предіндакъ ачелеашк акте прешединге Dp. Хайн, каре ла
сенаттакъ de маі пайтінде ера kondiktatorлакъ minорітъшіл. Дынъ ачестік
зініл департамент вогълік солепел, ла фортъ de жппр'ең үніт,
каре пептры үніл департамент се четі ла літба матерпъ, ші пептры
үнш үнгірділорд жэрпалеле Сірбія къ тұлтъ атъръчінене, къшкъ
еі съпт фадъ къ сърбій, франц лорд, маі петолеранді декітк чен-
трапалакъ Бакъ ші къ прін комітате ал лақріт дынъ болнишіе те-
роріпіндакъ реставръріл де үнде ераш ші сърбі. —

Ла 1. Маіз фѣл прімітік сенаттакъ ла Mai. Са ла кава-
лерескъ үнде се цинк къвіттакъ de тропіл de Maiestatea Са діл-
тре браво! ші аплаусе. Сера се інгініш Biena ші жпператамент
фѣл прімітік не отрате къ вівате ентвіастіче.

Ла 2. Маіз каса de съсч жиш deckide шединга ші отъре-
ште съыштернереа адресе ла къвіттакъ de тропіл, тотк аша ші
каса de жосч.

Се четеште de прешединге о інтерпеларе а ла Milfeld
асыра төсгрілорд, каре съпт а се маі ла прівінда алеңереа де-
партаділорд Үнгірділорд ші а цүрілорд de ea ціпітіре ші деспіре де-
партіреа тешірлорд үнгіршті ла каса Domnilorд. Миністрлакъ
Штерлінг ла үнспенде акті la жпперелдікіне, чи чере жппрікі
ачестік жпперелдікіне, ресервъндакъ респінсіл жа еа. — Се
констітутір, се департамент жэрталаптакъ de тоці, ші чең пештігірі
de літба үніріпшті прімір жэрталаптакъ ла літба са, преком ші
есплікареа прописъчпілорд пріміті de үніт.

Ла 3. Маіз се цинк шединга ла каса департаділорд, се чіті
протоколакъ шединге пречесе ші се маі жэраре ноіл департаді
вепіні, Александр бар. de Petrino din Үнгірділорд ші алділ, деачі
се десбітк алеңереа ші формареа комітетелорд de лақъ пріп
вотк ші се прімі, ка съ се формезе 9 деспірдімінде пептры
жппеспіреа opdinei de 18кпръ.

Ла 4. Маіз да 11 орі еаръ се цинк шединга ла каса департаділорд
fiindakъ de фадъ ші миністрі; се алеңе комісінна інтріпъ пептры
коміз-
ненеа адресе la къвіттакъ de тропіл ші апои iea D. min. de Штерлінг
къвіттакъ ші апроміт, ка са дефіде зіза, къндакъ ва да рееппісіл касе
департаділорд деспіре пасхіле фъкътс, ка съ се кімете ші din цүріле үнгір-
шті ші кроато-славоніе департаділорд сенат; totbodat зіча, ка елк ші пін
атынч лақъ ресервэз, ка са тарде ші елк ла комітеттакъ алесч пептры
коміз-
ненеа адресе ла Milfeld din каса департаділорд ші апроміт респінсіл жа
а чең жпперелдікіне, каса се тұлдыкти къ ачестік. Не Меркбрі се аштепті
рапорталакъ комітеттакъ пептры адресе ші а комітеттакъ пептры прописъч-
нене ла Milfeld, каре прімір жэрталаптакъ la сенат; totbodat зіча, ка елк ші пін
атынч ла үнгірділорд.

Din цүріле din a фаръ авемд доз штірі маі жппортант; не чең
дінде ні о адъче „Пе“ жэрталакъ семіофіциалакъ de Паріс, къмкъ дынъ
негодіацілікіл пречесе къ Порта пріп аценттакъ прінчіпелорд геверпіл
Салтапалакъ а копчесч үніріпштіл прінчіпелорд ла прінчіп, ші къ се ва цинк
ла Паріс о конферінгъ, спре а се декіріра репрезентанділ пітерілорд а-
сыра конкласыл ачестік алъ Порці. Тотк ачелк жэрталакъ маі адаже, ка
deodat къ півлікареа ачестік үнілік кътъ камеръ Domplakъ Ціріл ва ж-
тр'одыч totbodeodat ші о нөгъ системе de гевернаторе.

Алта е дін парламенттакъ тареі Британіе, каса de жосч,
ла каре L. Ion Реселл респінзіндакъ ла маі тұлтъ інтерпеладілікіл декларъ:
къ рекюштереа националітате італіене пічі декітк ны олділ пріп Аңглія
фадъ къ Полоніл ші къ маріаріл, елк ка миністръ Аңгліе din поғе рекомінда
апеллакъ ла арте. Intrevеnічнене дипломатік ны ды пічі үнш ресылтат ф-
аворіторд. — Прочесч къ ванкотеле коштіане са finitk ші са отъріт,
ка тотк депосіттакъ тіпіріт съ се nimicескъ. —

Ла Італіа се тұтілік тұрпіл ла Neapole, чіне штіе, орі ны
ши ла Rома, fiindakъ ротапіл ал тұтілік інтерпеладілікіл декларъ:
къ рекюштереа националітате італіене пічі декітк ны олділ пріп Аңглія
фадъ къ Rома. Гарівалді а портіт din Җенва къ маі тұлдакъ үніріпштіл
де ал съл еаръші ла Капрера.

Пінъ акті рекюштереа регаталакъ Італіе ші Гречія ші Тэр-
чія ші Портгаль, ба кіард ші Скандинавія ші Бейзіл de Тыніс.

Рескіла din Босния лақъ тотк ды семне de пілангрі тарі.

Се скріе ad. de ші файшъ, ка Мантепегр, Сербія ші Гречія
с'ар фі аліат ші спре а лібера не крещітіл de съпт жэрталаптакъ, ші дынъ
ретшіре съ іео Мантепегр Ерцеговіна, Сербія не босніач ші
Гречія не тесаліене жппр'ең үніріпштіл праға ла.

Сербія еербъ ла Dынінека Флоріелорд вікторія ассыра тұр-
чилорд къ тареі поғпъ ші салве ші апои тұтілік де доза зі ла
тр'еі локхрі де граніцъ кътъ Тэрчія тұрпіл армате. Ла контра
тагіарілорд скріе жэрталаптакъ Сербіе къ тұтілік атъръчінене, къшкъ
еі съпт фадъ къ сърбій, франц лорд, маі петолеранді декітк чен-
трапалакъ Бакъ ші къ пріп комітате ал лақріт дынъ болнишіе тे-
роріпіндакъ реставръріл үнде ераш ші сърбі. —

Кърсіріле ла үніріпштіл жиш deckide

Val. авст. фр. кр.

Галініл жпперетешті	6	83
Ағсвірд	143	—
London	144	—
Жппр'еңтакъ падіонал	78	45
Овлігайшіе металічек тегі de 5 %	67	15